

ОПШТИНА БЕРАНЕ

Lokalni Akcioni plan za socijalnu inkluziju

Roma i Egipćana

2019-2023

OPŠTINA BERANE

Sadržaj

I UVOD	4
II STRATEŠKI I PRAVNI OKVIR.....	4
III OBLASTI PRIMJENE	5
IV OPERATIVNI PLAN	13
V PRAĆENJE I PROCJENA USPJEŠNOSTI.....	26

Skraćenice

CSR – centar za socijalni rad

ZZZCG – Zavod za zapošljavanje Crne Gore

LAP - Lokalni akcioni plan

JU – javna ustanova

UN ujedinjene nacije

SE Savjet Evrope

EK Evropska komisija

RE – Romi I Egipćani

ROMACTED - Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanje romske zajednice na lokanom nivou

I UVOD

Opština Berane je 2013 usvojila Lokalni akcioni plan integracije Roma i Egipćana u opštini Berane za period 2013-2017. Obzirom da je položaj pripadnika ove populacije još uvijek neujednačen u mnogim područjima, te da je u cilju poboljšanja socio-ekonomskog položaja potrebno postaviti konkretne ciljeve za svako područje koje se tiče Roma i Egipćana, razviti adekvatne indikatore i osnovne odrednice za praćenje napretka tokom vremena, Opština Berane pristupila je izradi novog Lokalnog akcionog plana za integraciju Roma i Egipćana od 2019 do 2023. godine (u daljnjem tekstu: LAP) koji se nadograđuje na prethodni, redefiniirajući nacionalne prioritete, načine sprovođenja i preuzimanja posebnih mjera shodno izmijenjenim društvenim i političkim okolnostima, ostvarenom napretku i daljnjim izazovima u procesu uključivanja i poboljšanja socio-ekonomskog položaja Roma i Egipćana. Pisanju ovog LAP-a se pristupilo usljed činjenice da je primjena prethodnog plana završena sa 2017 godine te je stoga bilo potrebno uraditi evaluaciju svih dostignuća prethodne i pristupiti strateškom planiranju novih/starih ciljeva u narednom period.

Lokalni plan akcije za integraciju Roma i Egipćana u opštini Berane za period 2019-2023 predstavlja lokalni strateški dokument, koji ima za cilj da doprinese unapređivanju položaja RE populacije u opštini Berane, te ostvarivanju i zaštiti njihovih ljudskih prava. Ovaj dokument predstavlja platformu lokalne politike prema svim važnim pitanjima koja su od značaja za suštinsku i održivu integraciju romske i egipćanske zajednice u javni život i razvoj opštine.

U izradi ovog dokumenta aktivno su učestvovali predstavnici lokalne samouprave, predstavnici lokalne zajednice Roma i Egipćana, predstavnici CSR, ZZZCG-Biro rada, JU OŠ Radomir Mitrović, JU OŠ Vuk Karadžić, DZ Berane i NVO sektor, kroz konsultacije i participativno istraživanje potreba zajednice. Podrškom kreiranju ovog plana akcije i njegovim usvajanjem, lokalna samouprava je iskazala spremnost da posvećeno i strateški radi na poboljšanju položaja Roma i Egipćana i njihovom aktivnom uključivanju u lokalnu sredinu.

II STRATEŠKI I PRAVNI OKVIR PLANA

Strateski i pravni okvir za donosenje i usvanja lokalnog akcionog plana za socijalnu inkluziju roma i egipcana kako svi standardi na međunarodnom nivou, tako i sva pravno obavezujuća I neobavezujuca dokumenta .

Zastita manjina prije svega znaci obezbeđivanje uslova u kojima ce oni nesmetano da žive i uživaju osnovna prava, sa posebnim pravom da razvijaju svoje osobnosti. Ovo pordazumjeva prije svega priznavanje osnovnih ljudskih prava, zabrana diskriminacije, priznavanje posebnih manjinskih prava I obezbedjivanje mehanizama zastite prava.

Posebna manjiska prava prije svega pravo na kulturu, pravo na ispovjedanje svoje mjere, pravo na upotrebu svoga jezika, pravo na ucesce u donosenju odluka , pravo na ostvarivanje sopstvenih udruzenja .

2.1 Usklađenost sa međunarodnim dokumentima

Akcionni plan za Rome i Egipćane u Opštini Berane 2019-2023 usklađen je sa: , Evropskim okvirom za nacionalne strategije za integraciju Roma, Akcionim planom za poboljšanje položaja Roma i Sinti u području djelovanja OEBS-a (Action plan on improving the situation of Roma and Sinti within OSCE area. (MC.DEC/3/03), OEBS-ovim Akcionim planom za unapređenje ravnopravnosti polova, Deklaracijom UN o pravima pripadnika nacionalnih, etničkih, vjerskih ili jezičkih manjina iz 1992.godine, UN Konvencijom o apatridiji i Konvencijom SE o apatridiji, Okvirnom konvencjom za zaštitu manjina SE, Poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima. Kopenhaškiim principa iz djelokruga OEBS-a, te preporukama iz haga Osla I Lunda o pravima nacionalnih manjina.

Predsjednik Opštine Berane, potpisao je Memorandum o razumjevanju o saradnji sa Savjetom Evrope i Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Memorandum je potpisan u okviru programa ROMACTED , zajednicke inicijative Evropske Komisije i Savjeta Evrope , koji se inplementira na području zapadnog Balkana I Turske.

Svrha memoranduma je u obezbjeđivanju okvira za saradnju navedenih strana u realizaciji programa ROMACTEDA, a u cilju promovisanja dobrog upravljanja i osnaživanja Roma na lokalnom nivou. Lokalne vlasti imaju kljucnu ulogu u realizaciji mjera za unapređivanje položaja Roma I Egipđana u prioretenim oblastima života kao što su ; obrazovanje, zapošljavanje, adekvatno stanovanje i preistup zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, kao i pribavljanje ličnih dokumenata, promociji interkulturalnog dijaloga i zaštiti od diskriminacije.

Memorandum o saradnji traje će tokom perioda realizacije projekta do 2023 godine.

2.2 Usklađenost sa nacionalnim strategijama i propisima

Osnovni dokument na kome se zasniva Akcionni plan za Rome i Egipćane u Opštini Berane 2019-2023 je Strategija za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2016-2020. Akcionni plan će, u slučaju potrebe, biti periodično revidiran, shodno uočenim potrebama i promjenama položaja romske i egipćanske populacije uopšteno, ali i položaja naročito isključenih i marginaliziranih skupina unutar romske i egipćanske zajednice (žene, djeca, osobe s invaliditetom, osobe starije dobi) u Crnoj Gori.

Akcioni plan usklađen je sa Ustavom Crne Gore. Ustav Crne Gore štiti osnovna načela ljudskih prava i sloboda, i garantuje zaštitu političkih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava. Ustav garantuje i zaštitu seta posebnih, manjinskih prava. Akcioni plan usklađen je sa Zakonom o manjiskim pravima i slobodama, Zakonom o zabrani diskriminacije i odredbama drugih propisa koji tretiraju ljudska prava i prava nacionalnih manjina u Crnoj Gori. Akcioni plan za Rome i Egipćane u Opštini Berane 2019-2023 usklađen je sa: Strategijom zaštite od nasilja u porodici 2016-2020, Strategija sa razvoj i smanjenje siromastva, Strategija za borbu trgovine ljudima, Akcioni planom za postizanje rodne ravnopravnost, Nacionalnim programom za integraciji Crne Gore u EU, Nacionalnom strategijom zapošljavanja I razvoja ljudskih resursa, Strategijom za razvoj I smanjenje siromaštva, Strategijom za borbu protiv trgovine ljudima.

III OBLASTI PRIMJENE

4.1 Oblasti primjene

Problemi sa kojima se suočavaju romska i egipćanska zajednica u opštini Berane, a koji su identifikovani situacionom analizom, u potpunosti se uklapaju u probleme i prioritete koji postoje na nivou države i koji su prepoznati Strategijom za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2016-2020.godine. U cilju postizanja socijalne inkluzije Akcionim planom za Rome i Egipćane u Opštini Berane 2019-2023 se predviđaju mjere koje će unaprijediti socijalni i ekonomski položaj Roma i Egipćana kada je riječ o stambenoj situaciji, obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti, zapošljavanju, pravnom statusu, socijalnoj i porodičnoj zaštiti, učešću u društvenom životu i konačno, kada je riječ o njihovom identitetu kao posebne etničke grupe.

4.2 Analiza stanja

Popisom stanovnika Crne Gore iz 2010 godine, u opštini Berane registrovano je 701 lice koje se izjasnilo kao pripadnik/ca Roma i Egipćana. Od ovog broja, 170 se izjašnjava da pripada etničkoj grupi Egipćana (0,5%), a 531 je broj stanovnika koji pripadaju romskoj etničkoj grupi (1,56%).

4.2.1 Obrazovanje

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na teritoriji opštine, odvija se u J.P.U. Dječiji vrtić „Radmila Nedić“ .Tokom školske 2018/2019. godine u sistem predškolskog vaspitanja i obrazovanja nije bilo uključene je djece a iz RE populacije. Pripremane radionice vrtića samo za djecu Roma i Egipćana koje organizuje Zavod za školstvo u naselju Riversajd u toku 2018/2019 pohađalo je 20-oro djece od čega 8 dječaka i 12 djevojčica. U naselju Talum ima 59-oro djece uzrasta od 1 -6 godina od kojih je 26 dječaka i 33 djevojčice i ni jedno nije pohađalo vrtić.

JU OŠ Radomir Mitrović je u školskoj 2018/2019 u 9 razreda pohađalo 140 djece od čega 73 dječaka i 67 djevojčica dok je JU OŠ Radomir Mitrović je u školskoj 2018/2019 u prva dva razreda pohađalo 23 djece od čega 16 dječaka i 7 djevojčica (tabela 1 i 2). Uključenost djece u JU OŠ Radomir Mitrović pratila su dva Saradnika u socijalnoj inkluziji u oblasti obrazovanja finansirana iz budžeta Ministarstva obrazovanja.

Tabela 1 Broj učenika po razredima JU OŠ RADOMOR MITROVIĆ

2018/2019	STAROST	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
	I	18	11	7
	II	22	8	14
	III	13	7	6
	IV	18	7	11
	V	17	10	7
	VI	20	11	9
	VII	14	9	5
	VIII	15	7	8
	IX	3	3	/

Tabela 2 Broj učenika po razredima JU OŠ VUK KARADŽIĆ

2018/2019	STAROST	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
	I	10	6	4
	II	13	10	3

4.2.2 Zapošljavanje

Zavod za zapošljavanje – Biro rada u opštini Berane ima na evidenciji 24 nezaposlena Roma i Egipćana od čega su 17 žene a 7 muškarci. U toku 2018/2019 godine zaposleno je 2 osobe u okviru programa Javnih radova. Neznatan broj registrovanih osoba na evidenciji ZZZCG u odnosu na broj odraslih osoba u populaciji Roma i Egipćana u Opštini Berane (tabela 3) pokazuje postojanje problema sa pribavljanjem lične dokumentacije kada su u pitanju bivša raseljena lica ali takođe i problem migracija stanovništva koja pogađa sve opštine na sjeveru Crne Gore.

Tabela 3 pripadnici RE prema registraciji na ZZZCG

Pol	Ukupno	Aktivni	
		nezaposleni	zaposleni
Muški	19	17	2
Ženski	7	7	0
	26	24	2

4.2.3. Stanovanje

Romi i Egipćani na teritoriji opštine Berane žive u četiri naselja: Talum , Riversajd ,Aerodromsko naselje i Ranč .Kvalitet stanovanja nije na

zadovoljavajućem nivou, mada uslovi stanovanja variraju od naselja do naselja. Loš kvalitet i opremljenost stanova, neadekvatni infrastrukturni uslovi, stanovanje u nelegalnim objektima i mali procenat objekata koji se nalaze u vlasništvu RE predstavljaju ključne karakteristike uslova života u ovim naseljima.

Tabela 4 Stanovi nastanjenih RE populacijom, prema površini* (Podaci 2019)

Berane	Ukupno	Površina stana						nepozna to
		Manje od 20 m2	21-40 m2	41-60 m2	61 - 80 m2	81-121 m2	121 i vise	
Riversajd	53	36	7	10	0	0	0	0
Talum	51	2	20	0	5	0	0	0

Aerodromsko naselje	5	0	0	0	0	5	0	0
Ranc	4	0	4	0	0	0	0	0

Tabela 5 Stanovi nastanjeni RE populacijom, prema vrsti stana*

Berane	Vrsta stana						
	Ukupno	Stan od čvrstog materijala	Baraka od drveta	Baraka lesonita I lima	Šator	kontejneri	Drugo
Riversajd	53	36	7	10	0	0	0
Talum	51	2	20	0	5	0	0
Aerodromsko naselje	5	5	0	0	0	0	0
Ranc	4	0	4	0	0	0	0

Tabela 6 stanovi nastanjeni RE populacijom, prema tipu vlasništva*

Osnov korišćenja stana					
Berane	Vlasnik	Korisnik	Podstanar	Nepoznato	Vlasnik ali nema papire

Riversajd	0	46	0	0	7
Talum	51	0	0	0	0
Aerodromsko naselje	0	0	0	0	5
Ranc	0	4	0	0	0

Tabela 7 stanovi nastanjeni RE populacijom, prema stanju elektro i vodovodnih instalacija)*

BERANE	Ukupno	Ima struju		Ima nelegalno struju		Vodovod u stanu, ili pored stana		Kanalizacija	
		Svega	u %	svoga	u%	svoga	u %	svoga	u %
Riversajd	46	46		7		46		46	
Talum									
Aerodromsko naselje	5	0	0	0	0	5	100	5	100
Ranc	4	4	100	0	0	0	0	0	0

4.2.4 Socijalna zaštita U toku 2019 godine Centar za socijalni rad Berane organizovao je odmor i rekreaciju za 20 učenika i obezbijedio socijalna davanja za ugoržene porodice. Tokom 2019 prijavljeno je 3 slučaja porodičnog nasilja , 1 slučaj sklapanja maloljetničkih brakova , 2slučaja djece u riziku, 4 slučaja prosjacenja u koje su ukl,jučeno do četvoro maloljetne djece po slučaju te 3 osobe koje prose u drugim gradovima. CSR isplaćuje između 5 i 10 jednokratnih pomoći u iznosu od 30 €. Jedna porodica ima pravo na isplatu jednokratne pomoći u iznosu od 120 € koje CSR dijeli u 4 jednaka iznosa od 30 € koja isplaćuje tokom godine.

Tabela 8 pregled socijalnih davanja za 2019 za RE populaciju u Beranama

4.2.5 Zdravstvena zaštita

Ključni problem koji je identifikovan analizom stanja jeste činjenica da veliki dio romske i egipćanske populacije nema dostupnost zdravstvenoj zaštiti. No, u ovom pogledu treba jasno definisati ključne faktore usled kojih je dostupnost ograničena. Naime, analiza pokazuje da je zdravstveni sistem dizajniran za besplatnu zdravstvenu zaštitu svih kategorija stanovništva, kao i da zdravstveni sistem ima ugrađene mehanizme za pomoć i

podršku socijalno marginalizovanih društvenih skupina, pa prema tome i Roma i

Berane 2019 maj	Pol	MO	Djeciji dodatak	njega i pomoc	Licna invalidnina	Jednokratna pomoc na mjesecnom nivou	Starateljstvo na nesposobnim licem
	Muški	73	58	8	2	5-10 osoba	3
	Ženski	0	0	0	0	0	0

Egipćana. Problem je, međutim u tome što Romi i Egipćani u Crnoj Gori ne koriste sve mogućnosti i prednosti ovako dizajniranog zdravstvenog Sistema.

Funkcionisanje sistema zdravstvene zaštite na lokalnom nivou je primarno određeno zdravstvenom politikom i zakonskom regulativom, kao i potrebama i mogućnostima lokalne zajednice. U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o zdravstvenom osiguranju, sistem zdravstva je organizovan na tri nivoa:

- **primarni**, kojeg čine domovi zdravlja, u kojima je nosilac zdravstvene zaštite izabrani doktor u ambulanti, odnosno timovi izabranih doktora,
- **sekundarni**, kojeg čine opšte i specijalne bolnice, gdje se zdravstvena zaštita obezbjeđuje preko specijalističkih ambulanti i bolničkih postelja,
- **tercijarni**, kojeg čine Klinički centar Crne Gore i Institut za javno zdravlje.

Dom zdravlja Berane, kroz rad pet centara i tri jedinice za podršku, pruža podršku izabranim timovima i izabranim doktorima iz sljedećih oblasti:

- 1) sprovođenja zdravstvene edukacije i obrazovanja o najčešćim zdravstvenim problemima i metodama njihove identifikacije, prevencije i kontrole;
- 2) higijensko-epidemiološke zaštite;
- 3) zaštite mentalnog zdravlja;
- 4) liječenja plućnih bolesti i TBC;
- 5) laboratorijskih, mikrobioloških, radioloških, ultrazvučnih i drugih dijagnostičkih procedura.

Pripadnici romske i egipćanske populacije imaju pravo na zdravstvene usluge koje su dostupne i ostalim korisnicima zdravstvene zaštite. Usluge reproduktivnog i seksualnog zdravlja ostvaruju se posredstvom izabranih ginekologa u domovima zdravlja, a porođaj se može ostvariti u svakom porodilištu u Crnoj Gori. Vakcinacija djece se sprovodi putem izabranog pedijatra i putem posjeta medicinskih timova naseljima. Povremeno se organizuju kampanje o dostupnosti usluga zdravstvene zaštite, u prvom redu obavještavanje o značaju i prednostima korišćenja instituta izabranog doktora i usluga centara podrške u zdravstvenim ustanovama, kao i posjete medicinskih timova naseljima.

Operativni plan

STRATEŠKI CILJ 1: Povećanje broja lica sa regulisanim pravnim statusom				
Operativni cilj 1.1. Kreiran okvir za informisanje, identifikovanje potreba i pružanje podrške u prikupljanju i podnošenju dokumenata za regulisanje pravnog statusa				
Aktivnosti	Indikatori	Odgovorna osoba	Vremenski okvir	Sredstva
1.1.1 Organizacija informativnih sastanaka i sastanaka u zajednici, o uslovima i načinima regulisanja pravnog statusa	Najmanje 20 ucesnika godisnje na info sastancima Najmanje 8 lica pokrenulo procedure za upis u maticne knjige rođenih	Savjetnica za raseljena lica I Rome (koordinacija sa administracijom MUP-a na	4 godine (II kvartal u godini)	Nema dodatnih troškova

	godisnje	lokalnom nivou)		
1.1.2 Organizacija sastanaka o prednostima upisa novorođene djece u matične knjige	Najmanje 20 ucesnika godisnje na info sastancima Najmanje 8 lica pokrenulo procedure za upis u maticne knjige rodjenih statusa godisnje	Savjetnica za raseljena lica I Rome (koordinacija sa administracijom MUP-a na lokalnom nivou)	4 godine (I kvartal u godini)	Nema dodatnih troskova
1.1.3 Pokrenuti postupke i izvršiti naknadni upis u maticne knjige rođenih (poseban fokus na povratnike/ readmisija)	Najmanje 5 lica pokrenulo procedure za naknadni upis u toku 4 godine za povratnike	Savjetnica za raseljena lica I Rome (koordinacija sa administracijom MUP-a na lokalnom nivou)	4 godine (I kvartal u godini)	Nema dodatnih troskova
OBRAZOVANJE				
STRATEŠKI CILJ 2: Unapređivanje predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja Roma i Egipćana				
Operativni cilj 2.1. Povećan obuhvat romske i egipćanske djece obrazovnim institucijama na lokalnom nivou				
2.1.1 Motivacione/informativne radionice i djecu za pohadjanje dopunske nastave	Održane 2 radionice po skoli ,do 20 ucesnika po radionici	Sekretarijat za drustvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome	4 godine (na pocetku skolske godine , sve 4 godine)	Nema dodatnih

		MP JUOŠ/JUSO LS NVO		troskova
2.1.2 Motivacione/informativne radionice za roditelje za pohadjanje dopunske nastave	Održane 2 radionice po skoli ,do 20 ucesnika po radionici	Sekretarijat za drustvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP JUOŠ/JUSO LS	(II/III kvartal u godini sve 4 godine)	Nema dodatnih troskova
2.1.3 Obezbeđivanje prostornih uslova za produženi boravak RE djece (zaposlenih roditelja)u javnim stanovama za obrazovanje, kulturui sport	Sva upisana RE djeca imaju mogućnost korišćenja produženog boravka u javnim ustanovama za obrazovanje, kulturu i sport skladu sa propisanim uslovima Najmanje 2 % učenika koja koriste produženi boravaku javnim ustanovama za obrazovanje, kulturui sport nagodisnjem nivou	Sekretarijat za drustvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP JUOŠ/JUSO LS	(III kvartal 2021)	Nema dodatnih troskova

<p>2.1.4 Organizovanje informativnih radionica za roditelje o mogućnosti besplatnog pohađanja vrtića od 3 godine starosti</p>	<p>Najmanje 50 roditelja informisano o mogućnosti besplatnog pohađanja vrtića od 3 godine starosti</p>	<p>Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I RomeMP JU Radmila Nedic Saradnici u socijalnoj inkluziji u oblasti obrazovanja CSR NVO/lokalnazajednica</p>	<p>4 godine (II kvartal u godini)</p>	<p>Nema dodatnih troškova</p>
<p>2.1.5 Organizovanje edukativnih i motivacionih radionica za RE roditelje na temu značaja i prednosti osnovnog obrazovanja</p>	<p>Najmanje 30 roditelja godisnje informisano o prednostima osnovnog obrazovanja</p>	<p>Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP MP JUOŠ VK I JUOŠ RM Saradnici u socijalnoj inkluziji u oblasti obrazovanja CSR NVO/lokalna zajednica</p>	<p>4 godine (II kvartal u godini)</p>	<p>Budzet CG Domaci strain fondovi</p>

2.1.6 Praćenje pohađanja i kvaliteta nastave za RE djecu	75% djece redovno pohađa nastavu, 20% roditelja prisustvuje roditeljskim sastancima Smanjen broj broj djece koja su napustila skolu za20% u odnosu na 2019 godinu	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP JUOŠ VK I JUOŠ RM Saradnici u socijalnojinkluziji u oblasti obrazovanja	4 godine	Nema dodatnih troškova
2.1.7.Uključivanje RE roditelja u Savjete roditelja pri školama	Najmanje po 1 roditelji ukljucen u savjet roditelja u 2 skole Najmanje 1 inicijativa RE roditelja u savjetu	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP JUOŠ VK I JUOS RM Saradnici u socijalnojinkluziji u oblastiobrazovanja	4 godine	Nema dodatnih troškova
2.1.8Uključivanje djece u ucenicki parlament	Najmanje 1 ucenik/ ucenica po skoli ukljuceni u ucenicki parlament	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome JUOŠ VK I JUOŠ RM Saradnici u socijalnoj	4 godine	Nema dodatnih troškova

		inkluziji u oblasti obrazovanja		
Operativni cilj 2.2: Kreiran mehanizam podrške u učenju za romsku i egipćansku djecu				
2.2.1 Organizovanje dopunske nastave za RE učenike u osnovnim i školama, kroz redovan rad dopunske nastave	34 casa godisnje po uceniku Najmanje 30 % ucestvovalo na dopunskoj nastavi	Sekretarijat za drustvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP JUOŠ/JUSO LS	4 godine (U toku skolske godine , sve 4 godine)	Nema dodatnih troškova
Zapošljavanje i prava iz radnog odnosa				
STRATEŠKI CILJ 3: Unapređivanje uslova za ostvarivanje prava na rad i zapošljavanje Roma i Egipćana				
Operativni cilj 3.1. Razvijeni planovi i programi podrške zapošljavanju Roma i Egipćana na lokalnom nivou				
3.1.1 Uključivanje RE u programe javnih radova	Unaprijeđeni uslovi za zapošljavanje RE kroz programe javnih radova Broj objavljenih poziva za programe	ZZZCG LS NVO	4 godine II kvartal	Budzet LS Redovne aktivnosti ZZZCG

	<p>javnih radova (navesti precizan broj)</p> <p>Broj RE koji su angažovani kroz programe javnih radova (navesti precizan broj)</p> <p>Broj RE kojima je ponuđen stalni radni odnos (navesti precizan broj)</p> <p>U najmanje jednom programu javnih radova na godišnjem nivou zaposleni su RE</p>			<p>Domaci i strani fondovi</p> <p>I EU fondovi</p>
3.1.2 Uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja (obuke)	<p>15 RE uključeni u mjere aktivne politike zapošljavanja (obuke)</p> <p>Do 15 RE koji su uključeni u obuke</p>	ZZZCG	Stalna aktivnost	Budzet CG
3.1.3 Izrada izvještaja o realizacije planova i programa zapošljavanja RE	<p>Godišnji Izvještaj realizacije planova i programa zapošljavanja RE sadrži podatke o broju zaposlenih RE, konkursima, aktivnostima ZZZCG i drugih subjekata, odnosu poslodavaca...</p> <p>LS</p> <p>Tim za implementaciju LAP-a</p>	<p>ZZZCG OS</p> <p>LS</p>	(stalna aktivnost)	<p>Opštinski budzet</p> <p>Budzet CG</p> <p>Domaci i strani fondovi</p>

STANOVANJE

STRATEŠKI CILJ 4: Unapređivanje uslova i kvaliteta stanovanja Roma i Egipćana				
Operativni cilj 4. 1. Poboljšanje infrastrukture i uslova stanovanja u urbanizovanim RE naseljima				
Aktivnosti	Indikatori	Odgovorna osoba	Vremenski okvir	Sredstva
4.1.1 Utvrđivanje pravnog osnova korištenja stambenih jedinica u vlasništvu Opštine Berane	Usvajanje odluke o osnovu za korištenje stambenih jedinica na osnovu Zakona o socijalnom stanovanju na lokalnom nivou Član 4 ZSS RE populacija kao jedna od prioriternih grupa za stambeno zbrinjavanje	Samostalni savjetnik I za socijalnu i dječiju zaštitu	4 godine Stalna aktivnost	Nema dodatnih troškova
4.1.2 Saniranje kanalizacionog čvora za naselje Riversajd	Usvajena planska dokumentacija Planirana sredstva za saniranje kanalizacionog čvora Prikupljena dodatna sredstva Raspisan tender za izvođače	Agencija za investicije i izgradnju Berana Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP	4 godine 2020 godina II kvartal	Budžet LS i donatori Donatori 8,000 €
4.1.4 Realizacija pripremnih aktivnosti izgradnja zaštitnog zida i sanacija terena, duž naselja Donji Talum i Riversajd u MZ Lim	Održan sastanak sa Direktoratom za vandredne situacije i Ministarstvom održivog razvoja Pripremljen plan aktivnosti	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome LS	4 godine 2020 III kvartal	10 000 EUR PLANSKA DOKUMENTACIJA Donatorska sredstva

	Pripremljena Idejni plan projekta Pripremljen glavni plan projekta	Predstavnici zajednice Međunarodni donatori		
4.1.5 Praćenje primjene planova I programa unaprijeđenja stanovanja RE	4 izvjestaja sa analizom implementacije i preporukama pripremljeni	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MORT LS NVO Tim za implementaciju LAP-a	4 godine	Nema dodatnih troškova Budzet CG i Budzet LS
Prioritet 5: Socijalna zaštita				
STRATEŠKI CILJ 5: Unapređivanje kvaliteta i pristupačnosti socijalne zaštite za Rome i Egipćane				
Operativni cilj 5.1: Povećan obuhvat RE sistemom socijalne zaštite				
Aktivnosti	Indikatori	Odgovorna osoba	Vremenski okvir	Sredstva

<p>5.1.1 Sprovođenje godišnjih ispitivanja i evidentiranja socijalnih potreba RE na teritoriji opštine MRSS (CSR)</p>	<p>Unaprijeđena baza podataka o socijalnom položaju RE na lokalnom nivou Najmanje 60% RE lica obuhvaćenih ispitivanjem</p> <p>Najmanje 5 sastanaka između LS, CRS i NVO</p>	<p>Sekretarijat za društvene djelatnosti</p> <p>Savjetnica za raseljena lic</p> <p>LS</p> <p>NVO</p>	<p>4 godine</p> <p>III kvartal u godini</p> <p>III kvartal u godini</p>	<p>200 EUR troškova za ispitivanje</p> <p>Budzet CG i Budzet LS</p>
<p>5.1.2 Uključivanje djece sa teškoćama u razvoju iz RE porodica u Dnevni Centar za djecu i omladinu sa teškoćama i smetnjama u razvoju - Berane</p>	<p>Najmanje 2 RE djece koja koriste usluge Dnevnog Centra za djecu i omladinu sa teškoćama i smetnjama u razvoju - Berane</p>	<p>Sekretarijat za društvene djelatnosti</p> <p>Savjetnica za raseljena lica I Rome</p> <p>LS</p> <p>NVO</p>	<p>4 godine</p>	<p>Budzet CG i Budzet LS</p> <p>Domaci i starani fondovi</p> <p>Medjunarodni fondovi</p> <p>Nema dodatnih troškova</p>
<p>5.1.3 Organizovanje informativnih sastanaka i edukativnih radionica o dostupnosti i vrstama socijalnih usluga</p>	<p>Najmanje 60 RE stanovništva upoznato sa uslovima i načinima ostvarivanja pristupa socijalnim uslugama na 3 sastanaka (1 godišnje)</p> <p>Zadovoljstvo RE sastancima i radionicama</p>	<p>Sekretarijat za društvene djelatnosti</p> <p>Savjetnica za raseljena lica I Rome</p> <p>LS</p> <p>CSR</p>	<p>4 godine</p>	<p>Nema dodatnih troškova</p>
<p>Prioritet 6.: Zdravstvena zaštita</p>				
<p>STRATEŠKI CILJ: Unapređivanje kvaliteta i pristupačnosti zdravstvene zaštite za Rome i Egipćane</p>				

Operativni cilj 6. 1: Povećan obuhvat RE sistemom zdravstvene zaštite				
Aktivnosti	Indikatori	Odgovorna osoba	Vremenski okvir	Sredstva
6.1.1. Organizovati godišnje akcije u okviru zdravstvenih programa DZ	Najmanje 200 RE obuhvaćeno primarnom zdravstvenom zaštitom	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome DZ Berane, Saradnik u socijalnoj inkluziji u oblasti zdravlja	4 godine II i III kvartal Kontinuirano	
6.1.2 Organizovati godišnje akcije prijavljivanje ne upisane RE djece u MKR radi izdavanja zdravstvenih legitimacija	Najmanje 30 RE djece obuhvaćene primarnom zdravstvenom zaštitom	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome DZ Berane, Saradnik u socijalnoj inkluziji u oblasti zdravlja	4 godine II kvartal Kontinuirano	DZ
6.1.3 Organizovanje interaktivnih predavanja o planiranju porodice i kontracepciji i pravima djece i žena u naseljima u kojima žive RE	Održana najmanje 2 predavanja godišnje na kojima je učestvovalo najmanje 25 RE (po predavanju) Najmanje 200 izvršenih pregleda na godišnjem nivou	Sekretarijat za društvene djelatnosti Ministarstvo zdravlja DZ Berane, Saradnik u socijalnoj inkluziji	4 godine III kvartal kontinuirano	2 predavanja godišnje € 300 eura Budzet CG Budzet LS Fondovi domaci i

		u oblasti zdravlja LS NVO		strani
6.1.5 Ogranizovanje periodičnih akcija dezinfekcije, dezinsekcija i deratizacija naselja u kojima žive RE	Najmanje 4 akcije dezinsekcija i deratizacija naselja u kojima žive RE (jedna godišnje) organizovane	DZ Berane, Saradnik u socijalnoj inkluziji u oblasti zdravlja LS	4 godine II kvartal	4500 EUR Budzet CG Budzet LS Medjunarodni donatori
6.1.6 Nabavka multifunkcionalnog vozila za terenske aktivnosti (intervencije tokom poplava, terenske vakcinacije)	1vozilo kupljeno kroz tendersku proceduru putem javnih nabavki	DZ LS	U toku 4 godine	80 000 EUR Medjunarodni donatori
Obezbijeđenje posebne linije troškova za liječenje	20 korisnika			Budzet LS 2000 eur Medjunarodni donatori
6.1.7 formiranje budžetske linije za hitne intervencije (tokom elementarnih nepogoda, poplava i	Sredstva za hitne intervencije u slučaju elementarnih nepogoda na godisnjem nivou	LS DZ	4 godine	2000€ Budzet LS

pozara)	obezbijedjena			Donatori
Prioritet 7:Kulturni i jezički identitet				
STRATEŠKI CILJ 7: Unapređenje uslova za razvoj i očuvanje kulturnog i jezičkog identiteta Roma i Egipćana				
Specifični cilj 7.1: Promocija romske i egipćanske kulture i tradicije				
Aktivnosti	Indikatori	Odgovornaosoba	Vremenski okvir	Sredstva
7.1.1"Svjetski Dan Roma" (8. april) podrška njenom organizovanju	Najmanje 100 predstavnika institucija i RE udruženja i pojedinaца koji su uključeni u organizaciju i održavanje manifestacije	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP LS NVO Lokalne institucije	4 godine Jednom godišnje	300 EUR Budzet LS
7.1.2.Pružanje logisticke podrške aktivnom učešću romskih organizacija i pojedinaca u odrzavanju kulturno- umetničkih manifestacija	Najmanje 4 manifestacije organizovane od udruženja i pojedinaца podržane	LS NVO Lokalne institucije	4 godine 1 manifestacija godisnje	600 EUR Budzet LS
Prioritet 8:Učešće u društvenom životu				

STRATEŠKI CILJ 8: Unapređivanje uslova za učešće Roma i Egipćana u društvenom životu lokalne zajednice				
Operativni cilj 8.1: Ojačani kapaciteti romskog civilnog društva na lokalnom nivou				
Operativni cilj 8.2: Unaprijeđena saradnja između lokalne samouprave i romskog civilnog društva				
Aktivnosti	Indikatori	Odgovorna osoba	Vremenski okvir	Sredstva
8.1.1 Organizovanje radionica za lokalne NVO o pravima i mogućnostima učešća u procesima odlučivanja na lokalnom nivou	Najmanje 1 predstavnik NVO koje koristio institut „prazne stolice”	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome LS NVO	4 godine	Nema dodatnih troškova
	Najmanje 3 NVO obuhvaćenih radionicama uz učešće 10 predstavnika Najmanje 4 inicijative i/ili peticija podnijetih od strane NVO na godišnjem nivou	LS	4 godine Najmanje jedna inicijativa godišnje	120 € Nema dodatnih troškova
8.2.1 Organizovanje obuke za pisanje prijedloga za predstavnike RE NVO	Najmanje 4 aplikacije podnijeto na konkurse RE NVO i NVO koje se bave RE populacijom	Sekretarijat za društvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome LS	4 godine	540 € Budzet CG Budzet LS EU fondovi

		NVO		
--	--	-----	--	--

Na osnovu člana 58 Zakona o Lokalnoj samoupravi (“SL. list.CG br.2/18 i 34/19”) , i člana 85 Statuta Opštine Berane (“SL.list.CG – opštinski propisi broj : 42/18) , Predsjednik opštine je donio Odluku o imenovanju radne grupe za izradu Nacrta Lokalnog akcionog plana za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana za period 2019-2023 godine br. 01-031-3639 od 25.12.2018. godine, u sastavu :

1. Danijela Marković, koordinatorka – Sekretarka Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti,
2. Dr . Aleksandar Lutovac, član –JZU Dom Zdravlja ,
3. Ljubinka Mijović, članica – Savjetnica za raseljena lica i rome ,
4. Vanja Bujanja, članica-Samostalnica savjetnica I za unapređenje položaja ranjivih grupa
5. Mladen Stijović, član –Samostalni savjetnik I za pravne poslove,
6. Ljiljana Mihajlović,članica-ZZZCG, Biro rada,
7. Tatijana Karličić,članica- Opštinska organizacija Crvenog Krsta,
8. Dijana Sekulić,članica-JU OŠ Radomir Mitrović,
9. Milutin Šćepović, član-JU Centar za socijalni rad,
10. Milanka Deletić, članica-JU OŠ Vuk Karadžić,
11. Aldina Kastrat,članica –NVO “Ruža”,
12. Adrijan Šalja ,član-NVO “Vjeće Roma i Egipćana”,
13. Albert Beriša,član-“NVO Pružena ruka”.

PRAĆENJE I PROCJENU USPJEŠNOSTI

Lokalni akcioni plan za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana 2019-2023

I. Planiranje:

1.1 Formiranje evaluacionog tima

1.2 Priprema opisa posla

II. Sprovođenje:

2.1 Vođenje evaluacije

2.2 Priprema izvještaja

I. **PLANIRANJE:**

1.1 Formiranje evaluacionog tima

Nakon usvajanja LAP-a , Opština Berane će formirati međusektorsku radnu grupu/ tim za sprovođenje praćenja i evaluacije. Članovi međusektorske radne grupe će se sastajati kvartalno i na kraju svake godine pripremati godišnji izvještaj o implementaciji Akcionog plana za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana za Skupštinu Opštine.

II. SPROVOĐENJE:

2.1 Vođenje evaluacije

Koordinaciju aktivnosti Međusektorskeradne grupe/ tima za sprovođenje praćenja i evaluacije će voditi Sekretarka za opštu upravu i društvene djelatnosti. Osoba zadužena za vođenje evaluacije će pripremati i zakazivati sastanke Međusektorskeradne grupe/ tima za sprovođenje praćenja i voditi zapisnike sa sastanaka tima.

2.2 Priprema izvještaja

Izvještaj će se pripremati na osnovu evaluacionog plana, informacija o realizovanim aktivnostima, prikupljenih podataka sa terena i podataka iz institucija uključenih u implementaciju Lokalnog akcionog plana za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana.

Plan praćenja i evaluacije

Operativni cilj	Indikatori	Izvor verifikacije	Odgovorna osoba	Potrebni resursi
Operativni cilj 1.1. Kreiran okvirza informisanje, identifikovanje potreba i pružanje podrške u prikupljanju i podnošenju dokumenata za regulisanje pravnog statusa	Najmanje 20 ucesnika godisnje na info sastancima Najmanje 8 lica pokrenulo procedure za upis u maticne knjige rođenih godisnje Najmanje 20 ucesnika godisnje na info sastancima Najmanje 8 lica pokrenulo procedure za upis u maticne knjige rođenih statusa godisnje Najmanje 5 lica pokrenulo procedure za naknadni upis u toku 4 godine za povratnike	-Izvještaji sa info sastanaka, -izvjestaji administracije MUP-a -liste učesnika sa info sastanaka -Izvještaji sa info sastanaka,	Savjetnica za raseljenalica I Rome (koordinacija sa administracijom MUP-a na lokalnom nivou)	

		-liste učesnika sa info sastanaka		
2.1 Povećan obuhvat romske i egipćanske djece obrazovnim institucijama na lokalnom nivou	<p>Održane 2 radionice po skoli za učenike ,do 20 ucesnika po radionici</p> <p>Održane 2 radionice po skoli za roditelje,do 20 ucesnika po radionici</p> <p>Svaupisana RE djeca imaju mogućnost korišćenja produženog boravka u javnim ustanovama za obrazovanje, kulturu i sport skladu sa propisanim uslovima</p> <p>Najmanje 10 % učenika/u;enica koja koriste produženi boravak u javnim ustanovama za obrazovanje, kulturu i sport na godisnjem nivou</p> <p>Najmanje 50 roditelja informisano o mogućnosti besplatnog pohađanja vrtića od 3 godine starosti</p> <p>Najmanje 30 roditelja godisnje informisano o prednostima osnovnog obrazovanja</p> <p>75% djece redovno pohađa nastavu,</p> <p>20% roditelja prisustvuje roditeljskim sastancima</p> <p>Smanjen broj broj djece koja su napustila skolu za20% u odnosu na 2019 godinu</p> <p>Najmanje po 1 roditelji uključen u savjet roditelja u 2</p>	<p>Izveštaji Saradnika u SI u oblasti obrazovanja</p> <p>OŠ Vuk Karadžić</p> <p>OŠ Radomir Mitrovic</p>	<p>JU OŠ Vuk Karadžić I</p> <p>JU OŠ Radomir Mitrović</p>	

	<p>skole</p> <p>Najmanje 1 inicijativa RE roditelja u savjetu</p>			
<p>2.2 Kreiran mehanizam podrške u učenju za romsku i egipćansku djecu</p>	<p>34 casa godisnje po uceniku</p> <p>Najmanje 30 % ucestvovalo na dopunskoj nastavi</p>	<p>Izveštaji Saradnika u socijalnoj inkluziji u oblasti obrazovanja</p> <p>OŠ Vuk Karadžić</p> <p>OŠ Radomir Mitrovic</p>	<p>Saradnici u socijalnoj inkluziji u oblasti obrazovanja</p>	
<p>3.1Razvijeni planovi i programi podrške zapošljavanju Roma i Egipćana na lokalnom nivou</p>	<p>Unaprijeđeni uslovi za zapošljavanje RE kroz programe javnih radova</p> <p>4 objavljena poziva za programe javnih radova</p> <p>Najmanje 20 RE koji su angažovani kroz programe javnih radova</p> <p>Najmanje 5 RE kojima je ponuđen stalni radni odnos</p> <p>U najmanje jednom programu javnih radova na godišnjem nivou zaposleni su RE</p> <p>RE ukljuceni u mjere aktivne politike zaposlajavanja (obuke)</p> <p>Namanje 10 RE koji su ukljuceni u obuke</p>	<p>Izveštaji ZZCG</p> <p>Parametri zapošljavanja RE se redovno prate i analiziraju ZZCG</p>	<p>ZZCG</p>	
<p>4.1 Unapređivanje uslova i kvaliteta stanovanja Roma i Egipćana</p>	<p>Uvid u postojecu infrastrukturu i utvrđivanje kvara</p> <p>Planirana sredstva za saniranje kanalizacionog čvora</p> <p>Prikupljena dodatna sredstava</p> <p>Raspisan tender za izvodjace</p> <p>Odrzan sastanak sa Direktoratom za vandredne situacije i Ministarstvom održivog razvoja</p>	<p>Izveštaji Vodovoda I kanalizacije</p> <p>Budžet LS</p> <p>Web sajt opštine</p> <p>Zapisnik sa sastanka</p>	<p>Vodovod i kanalizacija</p> <p>Budžet LS</p>	

	<p>Pripremljen plan aktivnosti</p> <p>Pripremljena Idejni plan projekta</p> <p>Pripremljen glavni plan projekta</p> <p>4 izvjestaja sa analizom implementacije i preporukama pripremljeni</p>	<p>Zapisnik sa sastanka</p> <p>Dokument-Plan</p> <p>Dokument-Plan</p> <p>Dokument-Plan</p> <p>Dokument-Izveštaj</p>		
5.1: Povećan obuhvat RE sistemom socijalne zaštite	<p>Unaprijeđena baza podataka o socijalnom položaju RE na lokalnom nivou Najmanje 60% RE lica obuhvaćenih ispitivanjem</p> <p>Prikupljene informacije</p> <p>Najmanje 5 sastanaka između LS, CRS i NVO</p> <p>Najmanje 2 RE djece koja koriste usluge Centra za djecu i omladinu sa teškoćama i smetnjama u razvoju -Berane</p> <p>Najmanje 60 RE stanovništva upoznato sa uslovima i načinima ostvarivanja pristupa socijalnim uslugama na 3 sastanaka (1 godišnje)</p> <p>Zadovoljstvo RE sastancima i radionicama</p>	Izveštaji Centra za socijalni rad	CZR	
6.1 Povećan obuhvat RE sistemom zdravstvene zaštite	<p>Najmanje 200 RE obuhvaćeno primarnom zdravstvenom zaštitom</p> <p>Najmanje 100 RE djece obuhvaćene primarnom zdravstvenom zaštitom</p> <p>Održana najmanje 2 predavanja godišnje na kojima je učestvovalo najmanje 25 RE (po predavanju)</p> <p>Najmanje 200 izvršenih pregleda na godišnjem nivou</p>	Izveštaji saradnika u socijalnoj inkluziji u oblasti zdravlja I Doma zdravlja Berane	DZ	

	Najmanje 4 akcije dezinfekcije i deratizacije naselja u kojima žive RE (jedna godišnje) organizovane			
7.1 Promocija romske i egipćanske kulture i tradicije	Najmanje 100 predstavnika institucija i RE udruženja i pojedinaca koji su uključeni u organizaciju i održavanje manifestacije Najmanje 4 manifestacije organizovane od udruženja i pojedinaca podržane	Izvjetsaji NVO Sekretarijata za deustvene djelatnosti, tekstovi I objave u medijima	Sekretarijat za drustvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome MP OŠ LS	
8.1 Ojačani kapaciteti romskog civilnog društva na lokalnom nivou	Najmanje 1 predstavnik NVO koje koristio institut „prazne stolice” Najmanje 3 NVO obuhvaćenih radionicama uz učešće 10 predstavnika Najmanje 4 inicijative i/ili peticija podnijetih od strane NVO na godišnjem nivou	Izveštaji o radu Skupštine Opštine Berana, Objave u medijima, Izveštaji o radu NVO	Sekretarijat za drustvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome LS	
8.2 Unaprijeđena saradnja između lokalne samouprave i romskog civilnog društva	Najmanje 4 aplikacije podnijeto na konkurse RE NVO i NVO koje se bave RE populacijom	Izveštaji o evaluaciji projekata na lokalnom nivou	Sekretarijat za drustvene djelatnosti Savjetnica za raseljena lica I Rome	

			MP JU RadmilaNedic Saradnici u socijalnojinkluziji u oblastiobrazovanja CSR NVO/lokalna zajednica	
--	--	--	---	--